

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg
1240 København K

Den 13. februar 2006
Sagsnr.: 6442

Folketinget har ved skrivelse af 2. februar 2006 (Spørgsmål nr. S 2431) anmodet om min besvarelse af følgende af Kristen Touborg (SF) stillede spørgsmål.

Spørgsmål S 2431:

”Vil ministeren redegøre for hvilke typer af formål landdistriktsmidlerne kan bruges til, herunder om de kan bruges til ikke-landbrugsmæssige formål som f.eks. vedvarende energi, turisme og anlæg af naturparker, samt i hvilket omfang dette kræver national medfinansiering samt en oversigt i hvilket omfang regeringen har brugt eller planlægger at bruge landdistriktsmidler til sådanne formål?”

Svar:

Det overordnede formål med EU's landdistriktspolitik er at fremme en bæredygtig udvikling af landdistrikterne i Fællesskabet. Landdistriktspolitikken skal ledsage og supplere de andre af den fælles landbrugspolitik markeds- og indkomststøttepolitikker, samhørighedspolitikken og den fælles fiskeripolitik.

Målet med politikken er

- at forbedre landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne gennem støtte til omstrukturering, udvikling og innovation,
- at forbedre miljøet og landskabet gennem støtte til arealforvaltning, og
- at forbedre livskvaliteten i landdistrikterne og tilskynde til diversificering af den økonomiske aktivitet.

Midler fra EU's landdistriktspolitik kan anvendes til en række forskellige indsatsområder, som fremgår af forordningsgrundlaget. Heri fremgår det tillige, hvilke foranstaltninger der kan etableres inden for de forskellige indsatsområder.

Det er op til det enkelte medlemsland i det nationale landdistriktsprogram at sammensætte et program, som forfølger landdistriktspolitikens mål. Der er valgfrihed med hensyn til, hvilke foranstaltninger der indgår i det nationale program, dog er det obligatorisk at udbyde en eller flere foranstaltninger for miljøvenlig jordbrugsproduktion.

For programperioden 2000-2006 er forordningsgrundlaget Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) og om ændring og ophævelse af visse forordninger som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1783/2003 af 29. september 2003. Hertil kommer Kommissionens forordning (EF) nr. 817/2004 af 29. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL).

For den nye programperiode 2007-2013 er forordningsgrundlaget Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Der er endnu ikke vedtaget gennemførelsesbestemmelser til denne forordning.

Af oversigterne i bilag 1 og 2 fremgår de forskellige indsatsområder, der er mulighed for at støtte ifølge forordningsgrundlaget, samt hvor stor andel af støtten EU maksimalt medfinansierer. Den resterende andel af støtten skal finansieres af nationale offentlige midler, dvs. fra stat, amt, kommuner, offentlige fonde, tipsmidler o.lign.

I bilag 1 vedrørende programperioden 2000-2006 er det tillige angivet, hvilke støtteordninger der for nuværende indgår i det danske landdistriktsprogram på det pågældende indsatsområde. Da programmet for 2007-2013 endnu ikke er udarbejdet, er det ikke muligt at anføre tilsvarende i bilag 2 vedrørende programperioden 2007-2013.

For så vidt angår de ikke-landbrugsrelaterede indsatsområder, som turismeprojekter, investering i vedvarende energi og i mindre skala anlæg af naturparker, kan der i indeværende programperiode primært søges støtte til projekter om tilpasning og udvikling af landdistrikterne gennem den såkaldte "Artikel 33-ordning" (jf. bekendtgørelse nr. 1449 af 15. december 2005).

Som hovedregel gælder det for Artikel 33-ordningen, at ansøger selv skal tilvejebringe den offentlig nationale medfinansiering på 50% af tilskuddet til projektet fra anden kilde end Fødevarerministeriet. Den offentlig nationale medfinansiering tilvejebringes typisk af amter, kommuner og andre ministerier. Projekterne skal forelægges og godkendes af det lokale amtsråd, der administrerer ordningen.

Det er endvidere muligt i et vist omfang at søge tilskud til naturparker under MVJ-ordningen. Tilskuddet kompenserer for dyrkningsmæssige ekstraudgifter og indtægts-tab, der er en følge af den miljøvenlige forvaltning af de omfattede landbrugsarealer. MVJ-ordningen medfinansieres af EU med 60%, som fra 2007 falder til 55%.

I den nuværende programperiode er der givet tilsagn om EU-tilskud på 100.000 kr. til ét projekt med oprettelse af et biogasanlæg under Artikel 33-ordningen. Dette tilskud skal som nævnt matches af tilsvarende tilskud fra anden offentlig kilde.

Hidtil er der ikke søgt om tilskud til projekter vedrører naturparker under artikel 33-ordningen. Det er ikke muligt at oplyse, hvorvidt der under MVJ-ordningen er søgt om tilskud til arealer beliggende i de kommende naturparker, da dette ikke registreres på det enkelte tilsagn.

Under artikel 33-ordningen er der hidtil givet tilsagn om tilskud til projekter om fremme af aktiviteter inden for turisme og håndværk for anslået ca. 35 mio. kr. Også disse tilskud skal som nævnt matches af tilsvarende tilskud fra anden offentlig kilde.

Endvidere er der i 2006 under artikel 33-ordningen afsat i alt 4 mio. kr. inklusiv medfinansiering fra Fødevareministeriet til særlige kulturprojekter i landdistrikterne. Et særligt nedsat bedømmelsesudvalg skal afgive indstilling om prioriteringen af de indkomne projektansøgninger.

Idet artikel 33-ordningen bredt dækker en række forskellige formål, der dels er landbrugsrelateret og dels er ikke-landbrugsrelateret, og der alene er afsat en fælles økonomisk ramme til ordningen, er det ikke på nuværende tidspunkt muligt at oplyse, i hvilket omfang der i 2006 vil blive givet tilsagn om tilskud til projekter med ikke-landbrugsrelaterede formål.

Hans Chr. Schmidt

/ Mikkil Stage Ibsen

Bilag 1

Programperioden 2000-2006

Indsatsområde	EU-med-finansiering	Støtteordning i DK-program
Kap. I Investeringer i landbrugsbedrifter	50%	Støtte til investeringer, som har til formål at forbedre landbrugsindkomsterne samt levevilkår, arbejds- og produktionsbetingelserne: - Forbedringsordningen (ophørt i 2002) - Udviklings- og demonstrationsprojekter i jordbrugsbedrifter vedr. ny teknologi.
Kap. II Etablering af unge landbrugere	50%	Støtte til yngre jordbrugeres førstegangsetablering på egen jordbrugsbedrift gennem tilskud til betaling af ydelsen på lån. Ordningen ophørte ved udgangen af 2003.
Kap. III Uddannelse	50%	Støtte til forbedring af jord- og skovbrugeres faglige kvalifikationer gennem efteruddannelseskurser, støtte til efteruddannelse af konsulenter, der skal foretage bedriftsrådgivningen.
Kap. IV Førtidspensionering	50%	Ingen støtteordning.
Kap. V Ugunstigt stillede områder	50%	Støtte til landbrugsbedrifter, der er beliggende på øer uden broforbindelse til fastlandet (Ø-støtteordningen).
Kap. Va Opfyldelse af normer	50%	Ingen støtteordning.
Kap. VI Miljøvenligt landbrug og dyrevelfærd	60%	Fremme miljøvenlige produktionsmetoder inden for jordbruget: - Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ) - Miljøbetings tilskud (MB) - Omlægning til økologisk drift
Kap. VIa Fødevarer kvalitet	50%	Støtte til fremme af kendskabet til og afsætningen af fødevarer kvalitetsprodukter til konsum, som er produceret under særlige kvalitetsmærkeordninger, herunder økologi.
Kap. VII Forbedring af forarbejdningen og afsætningen af landbrugsprodukter	50%	Støtte til investeringer i forarbejdningssektoren gennem udvikling og forbedring af produktionsforholdene og produkterne (Strukturprojektordningen).
Kap. VIII Skovbrug	50%	Støtte til skovrejsning på landbrugsjord og andre skovbrugsordninger. Støtte til genetablering af skov efter stormfald Støtte til investeringer i Natura 2000-områder i skove.
Kap. IX Fremme af tilpasning og udvikling af landdistrikterne (Artikel 33) - grundforbedring - jordfordeling - oprettelse af bedriftsrådgivningssystemer - afsætning af kvalitetsprodukter - basale servicefaciliteter i landdistrikterne - renovering og udvikling af landsbyer - diversificering af aktivite-	50%	I "Artikel 33-ordningen" ydes der støtte til projekter, der har til formål at fremme udviklingen af landdistrikterne gennem diversificering af aktiviteterne på landbrugsområdet og områder med nær tilknytning hertil, tilvejebringelse af servicefaciliteter, bevarelse af kulturværdier, udvikling af infrastruktur, fremme af friluftaktiviteter, fremme af turisme og håndværk samt afsætning af kvalitetsprodukter. Øvrige støtteordninger: Støtte til etablering af lægivende og biotopforbedrende plantninger Støtte til demonstrationsprojekter vedr. miljøvenligt landbrug Støtte til pilot- og demonstrationsprojekter vedr. natur-

<p>terne på landbrugsområdet</p> <ul style="list-style-type: none"> - forvaltning af landbrugets vandressourcer - udvikling og forbedring af infrastruktur - fremme af aktiviteter inden for turisme og håndværk - miljøbeskyttelse - genopbygning af landbrugs-potentialet efter naturkatastrofer - lokale partnerskaber 	<p>planer og græsningsselskaber</p> <p>Støtte til udgifter til etablering af vådområder</p> <p>Støtte til jordfordeling.</p> <p>Støtte til udviklings-, demonstrations- og pilotprojekter i landbrugs- og gartnerisektoren.</p> <p>Støtte til bedriftsrådgivning vedr. krydsoverensstemmelse og naturplaner.</p> <p>Endelig kan staten opkøbe arealer med EU medfinansiering, hvis dette er nødvendigt for at gennemføre vådområdeprojekter i henhold til Vandmiljøplan III eller natur- og miljøprojekter i henhold til regeringsinitiativet Vand og Natur indenfor programmets rammer.</p>
---	--

Bilag 2**Programperioden 2007-2013**

Indsatsområde	EU-med-finansiering
<i>Akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne.</i>	50%
<p>Fremme viden og forbedre det menneskelige potentiale gennem</p> <ul style="list-style-type: none"> - efteruddannelse, information og formidling af viden og innovativ praksis, - etablering af unge landbrugere, - førtidspensionering af landbrugere og arbejdstagere i landbruget, - anvendelse af rådgivningstjenester, - oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester for landbrugere, og - oprettelse af rådgivningstjenester for landbrugere. <p>Omstrukturere og udvikle det fysiske potentiale og fremme innovation gennem</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernisering af landbrugsbedrifter, - forbedring af skovens økonomiske værdi, - forøgelse af landbrugs- og skovbrugsprodukters værdi, - samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier i landbrugs-, føde-vare- og skovbrugssektoren, - forbedring og udvikling af infrastrukturen, og - genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter naturkatastrofer og indførelse af passende forebyggende aktioner. <p>Forbedre landbrugs- og skovbrugsproduktionens og landbrugsprodukternes kvalitet gennem</p> <ul style="list-style-type: none"> - bistand til landbrugere vedr. tilpasning til strengere normer, - deltagelse i ordninger for fødevarekvalitet, og - informations- og markedsføringsaktiviteter vedr. produkter omfattet af ordninger for fødevarekvalitet, herunder økologi. <p>Minimum 10 pct. af EU-bevillingen skal anvendes under denne akse.</p>	
<i>Akse 2: Forbedring af miljøet og landskabet</i>	55%
<p>Bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer gennem</p> <ul style="list-style-type: none"> - betalinger til landbrugere i områder med naturbetingede ulemper, - Natura 2000-betalinger og betalinger i forbindelse med vandrammedirektivet, - betalinger for miljøvenligt landbrug, - betalinger for dyrevelfærd, og - støtte til ikke-produktive investeringer <p>Bæredygtig anvendelse af skovbrugsarealer gennem</p> <ul style="list-style-type: none"> - første skovrejsning på landbrugsarealer, - første etablering af skovlandbrugssystemer på landbrugsarealer, - første skovrejsning på andre arealer end landbrugsarealer, - Natura 2000-betalinger, - betalinger for miljøvenligt skovbrug, - genetablering af potentialet i skovbruget og indførelse af forebyggende aktioner, og - støtte til ikke-produktive investeringer. <p>Der er forpligtelse til at tilbyde støtte for miljøvenligt jordbrug i hele landet. Minimum 25 pct. af programbudgettet skal anvendes under denne akse.</p>	
<i>Akse 3: Diversificering af økonomien og livskvaliteten i landdistrikterne.</i>	50%
<p>Strukturelle ændringer i landdistrikterne følges op med støtte til at diversificere landbrugsaktiviteterne i retning af aktiviteter uden for landbruget og til at udvikle sektorer uden for landbruget, fremme beskæftigelsen, forbedre basale tjenesteydelser og foretage investeringer, der kan vende udviklingen fra økonomisk og social tilbagegang og affolkning.</p>	

Minimum 10 pct. af programbudgettet skal anvendes under denne akse.	
<i>Akse 4: Leader</i>	50%
Leader er en arbejdsmetode, der bygger på en lokal udviklingsstrategi udarbejdet og administreret af lokale aktionsgrupper. Minimum 5 pct. af programbudgettet skal anvendes efter Leader-metoden. Målsætningerne er de samme som under de øvrige 3 akser.	